

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 28.02.1972, sp. zn. 4 Co 234/71, ECLI:CZ:NS:1972:4.CO.234.1971.1

Číslo: 72/1972

Právní věta: Za družstevníčku v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 bod 2 písm. b/ zákona č. 103/1964 Zb. /1/ treba považovať ženu trvale pracujúcu v Jednotnom roľníckom družstve. Ako vstup do JRD treba hodnotiť začiatok trvalej práce pre družstvo za podmienok uvedených v ustanovení § 2 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 28.02.1972

Spisová značka: 4 Co 234/71

Číslo rozhodnutí: 72

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Jednotná zemědělská družstva, Sociální zabezpečení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 221 103/1964 Sb. § 2

§ 39

§ 4

§ 44

§ 51

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 72/1972 sb. rozh.

(Částečně nepoužitelné viz judikát 44/1980 SbRc.)

Za družstevníčku v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 bod 2 písm. b) zákona č. 103/1964 Zb. 1) treba považovať ženu trvale pracujúcu v Jednotnom roľníckom družstve.

Ako vstup do JRD treba hodnotiť začiatok trvalej práce pre družstvo za podmienok uvedených v ustanovení § 2 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb.

(Usnesenie Najvyššieho súdu SSR zo 28. 2. 1972, [4 Co 234/71](#))

Správa dôchodkov v Bratislave zamietla žiadosť navrhovateľky o starobný dôchodok s odôvodnením,

že navrhovateľka nespĺňa podmienku potrebnej doby pracovnej činnosti.

Krajský súd v Bratislave nevyhovelo opravnému prostriedku navrhovateľky, ktorým sa domáhala započítania doby od 1.10.1948 do 8.10.1960, kedy pracovala na poľnohospodárstve manžela, s odôvodnením, že k 1.1.1969 nebola členkou JRD.

Navrhovateľka v odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa namietala, že na JRD pracovala trvale v rokoch 1962 až 1968 a v roku 1969 prerušila prácu iba zo zdravotných dôvodov.

Správa dôchodkov navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť a uviedla, že navrhovateľka k 1.1.1969 ani neskôr na JRD nepracovala, a preto sa nemôže s úspechom domáhať uvádzaného zápočtu.

Najvyšší súd SSR zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Z odôvodnenia.

Súd prvého stupňa vychádzal z názoru, že podmienkou použitia ustanovenia § 39 ods. 1 bod 2 písm. b) zákona číslo 103/1964 Zb. v danom prípade bolo členstvo navrhovateľky v JRD k 1.1.1969. Nakoľko navrhovateľka sa členkou JRD nestala, zápočet doby spolupráce na hospodárstve jej manžela neprichádzal podľa názoru súdu prvého stupňa do úvahy.

Tento názor nie je správny. Podľa zákona č. 103/1964 Zb. sú zabezpečení aj občania, ktorí trvale pracujú v družstve a nie sú dosiaľ jeho členmi, ani nie sú k nemu v pracovnom pomere (§ 2 ods. 1 citovaného zákona). Za trvale pracujúceho v družstve sa považuje ten, kto vykonáva práce v družstve sústavne a pravidelne a podrobuje sa pracovným príkazom družstva (§ 2 ods. 2 citovaného zákona). Sociálne zabezpečenie týchto občanov vzniká dňom, ktorým začali pre družstvo trvale pracovať, a zaniká dňom, ktorým prestali pre družstvo trvale pracovať (§ 4 ods. 2 citovaného zákona).

Z uvedených ustanovení vyplýva pre posúdenie tejto veci záver, že ustanovenie § 39 ods. 1 bod 2 písm. b) zákona č. 103/1964 Zb. nemožno vykladať len slovné, ale s prihliadnutím na celý obsah a systematiku zákona. Tak ako v iných prípadoch (porov. napr. § 44 a § 51 zákona č. 103/1964 Zb.), treba pre účely tohto zákona pod členstvom v JRD rozumieť i vzťah vyplývajúci z trvalej práce v JRD za podmienok uvádzaných v ustanovení § 2 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb.; za družstevníčku treba preto považovať i ženu trvale v družstve pracujúcu (porov. i § 4 ods. 3 citovaného zákona, ktorý treba zrejme uplatniť na prípady podľa obidvoch predchádzajúcich odsekov uvádzaného ustanovenia) a ako vstup do JRD treba hodnotiť začiatok trvalej práce pre družstvo za podmienok podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb.

Súd prvého stupňa v dôsledku svojho odchylného názoru nezistoval alebo nehodnotil potrebné skutkové podklady pre použitie ustanovenia § 39 ods. 1 bod 2 písm. b) zákona č. 103/1964 Zb. a to bolo dôvodom na zrušenie napadnutého uznesenia podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. a), ods. 2 O. s. p. a na vrátenie veci tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1) úplné znenie zákona so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 8/1972 Zb.